

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

60. évfolyam 144. szám

1970. JÚNIUS 21.

VASÁRNAP

Megjelenik hétfő kivételével mindennap, hétköznap 8, vasárnap 12 oldalon.

ÁRA: 1 FORINT

Csütörtökre összehívták az országgyűlést

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa az Alkotmány 12. paragrafus (2) bekezdése alapján az országgyűlést 1970. június 25. napján, csütörtökön délelőtti 11 órára összehívta.

ÉPÍTŐK NAPJA, 1970

Új munkafelajánlások a pártkongresszus tiszteletére

Más esztendőkből június első vasárnap az építőket ünnepeljük, s ünnepelnek az építőmunkások. Az idei év különbözik tőlük ebben a tekintetben. A szórakozás, a kulturális és sportprogram helyett a gátakon dolgoznak a szegedi munkások, köztük több mint 600 építőipari dolgozó. Velük együtt a védelmi munkáknál segített a vállalat összes földmunkagépe és szállítóeszközeinek jelentős része is. Ennek következménye mintegy 65 millió forint értékű munka elmaradása, mivel 270 ezer munkaóra „esett ki” az előre eltervezett termelésből.

Tegnap, június 20-án öt-száz építőmunkás — többségük brigádvezető — vett részt azon a gyűlésen, amelyet a Délmagyarországi Építő Vállalat szegedi munkásszallodájának éttermében rendeztek meg, hogy megemlékezzenek az építők napjáról, de inkább munkaértékelésről tartottak, ahol meghatározzák tennivalóikat a jelentős elmaradás pótlására, mérséklésére.

A munkaértékelésen Sipos Mihály igazgató ismertette azt a határozatot, amelyet előbb a vállalati pártbizottság kibővített ülésén megvitatott és elfogadtak. A határozat részletesen foglalkozik a vállalat helyzetével, s azokkal a tennivalókkal, amelyeknek a segítségével teljesíteni kívánják az idei lakásépítési tervüket, a kormány által kiemelt építési munkákat, s további segítséget adjanak az árvíz okozta károk helyreállításához, az újjáépítéshez.

Elhatározták, hogy az év hátralevő részében olyan munkaintenzitást kell elérniük, hogy a teljesítménybérre, órák aránya éves átlagban az építésszerelésben 70, vállalati szinten pedig legalább 65 százalékos legyen. Ennek teljesítése érdekében növelik az egyösszegű utalványok arányát és megszorítják az elszámolásuk rendjét.

A terv és a munkafelajánlás megajánlására fokozottabban gondoskodnak arról, hogy minden építkezésen pontos időre megkapják az anyagot, s a munkához szükséges gépeket. Olyan munkaszervezést kívánnak megvalósítani, hogy a mennyiségi teljesítés elősegítése a gazdasági eredményességet is. Ennek érdekében részletes intézkedési tervet készítenek.

A szocialista brigádoktól azt kéri a vállalat párt- és gazdasági vezetősége, hogy az elmaradás megszüntetésére — különös tekintettel a lakásépítkezésekre és a kormány által kiemelt beruházásokra — vizsgálják felül a pártkongresszus tiszteletére tett felajánlásait, és a munkaverseny fokozásával járuljanak hozzá a tetemes többletmunka elvégzéséhez, vegyenek részt az újjáépítési munkákban.

A DÉLÉP dolgozói vállalják, hogy az árvíz okozta károk helyreállításában, az összedőlő és megrongyolódott lakóházak felépítésében erejükhez mérten segítséget nyújtanak. Ahol többszintes lakóházakat kívánnak felépíteni, ott időben segítenek, a saját dolgozóik összedőlő házait felépítik, illetve annak helyrehozásához segítséget adnak.

Az „elvesztett” 270 ezer munkaóra pótlása érdekében ideiglenesen felfüggesztik a 44 órás munkahetet és visszatérnek a heti 48 órára, illetve arra a munkabeosztásra, amikor kéthetenként adnak ki szabad szombatot. Ennek megfelelően módosítják a kollektív szerződésüket is. A munkaértékelés résztvevői, a brigádok képviselői megértéssel fogadták a vállalat igazgatójának előterjesztését, a vállalati pártbizottság határozatát. Egyetértettek azaz, hangsúlyozták azok, akik szót kértek, s ígérték, hogy minden tudásukkal azon lesznek, hogy az előre eltervezett vállalati célkitűzéseket megvalósítsák.

A DÉLÉP dolgozói tegnap, amikor szabad szombatjuk lett volna rendes műszakot tartottak, és bérüket, körülbelül 150 ezer forintot, az árvíz károsultaknak adományozták. Az árvízi műszak után került sor az esti gyűlésre, ahol eltekintettek ugyan az ünnepélyes külsőségektől, de azért megemlékeztek az építők napjáról és

U Thant nem megy Londonba

U Thant ENSZ-főtitkár lemondta londoni utazását, amelyet moszkvai látogatása utánra, mára tervezett. A brit választások eredménye megváltoztatta elképzelését.

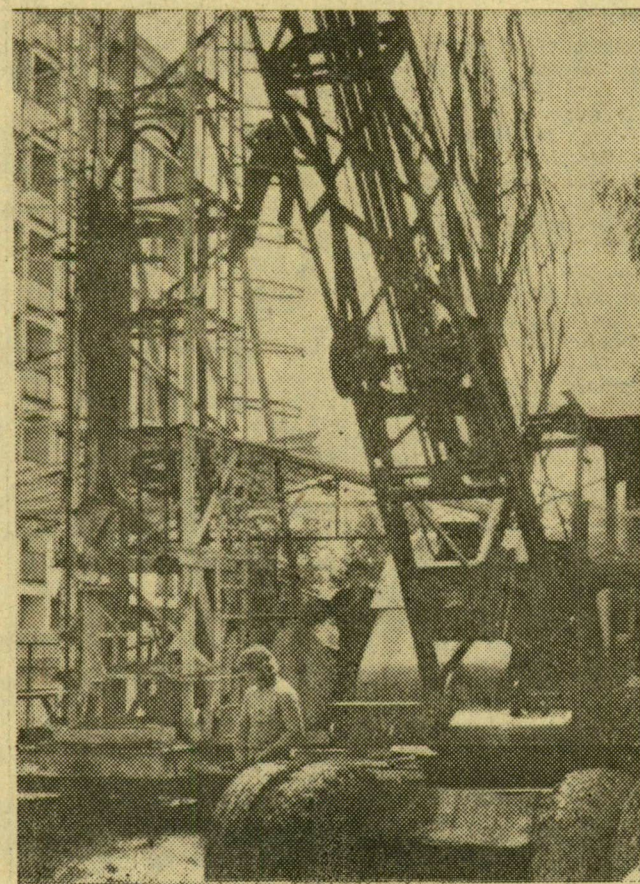
kitüntetések, jutalmakat adtak a munkában élen járó dolgozóknak.

Az Építőipar kiváló dolgozója című miniszteri kitüntetést hatan — Sipos Mihály igazgató, Csernai István közműves, szocialista brigádvezető, Madurka György építészvezető, Szabó Lajos kalkulátor, Monostori István közműves és Szabó H. Károly villanyszerelő — kapták meg. A DÉLÉP igazgatója ez alkalommal nyújtotta át 84 olyan dolgozónak az Építőipari és Városfejlesztési Minisztérium és az Építők Szakszervezetének Központi Bizottsága által alapított és adományozott Szocialista építőmunkáért elnevezésű emléklapokat, akik 20—25 esztendeje tagjai a szakszervezetnek és az állami építőiparban dolgoznak. A vállalat 75 dolgozója vehette át hűszerecskét munkaviszonya után a törzsgárda jelvényt. A Kiváló dolgozó kitüntetés 162 építőmunkás kapott, s ez alkalommal nyújtották át 45 kollektíva vezetőjének a Szocialista brigád cím elnyerését tanúsító oklevelet. Berta Miklós átvette a segédiparban dolgozókat megnevező Szocialista főüzem címét, míg Juhász Károly hódmezővásárhelyi építésvezetősége és a szegedi házgyárat építő Garai Andor kollektívájára a Szocialista építésvezetőség címet kapta. A gyűlésen összesen 355 építőipari munkásnak 380 ezer forint jutalmat osztottak ki.

Egyetemi intézet épül

Biológiai intézetet épít az orvosegyetem a klinika-sor Somogyi Béla utcai végén. A háromemeletes tervezett, tízmillió forintos beruházást igénylő épület kivitelezését a Délmagyarországi Építő Vállalat végzi. Az építkezés egyik érdekessége az lesz, hogy az alapozás újszerű eljárással, a talaj vegyi úton való lazításával és szilárdításával megy végbe, a másik pedig, hogy az épület lépcsőzetes lesz, s így mintegy lezárja a Dóm körüli épületkomplexumot. Egyelőre az alapozási munkákat végzik.

Somogyi Károlyné felvétele

Négyszáz kilométer hosszú az árvízvédelmi vonal

Az Alsótiszavidéki Vízügyi Igazgatóság a hatáskörébe tartozó töltéseken 400 kilométer hosszan folytatja tovább az árvédekező munkát. Mindenütt úgy rendezkedtek be, hogy a jelenlegi maximális vízállások fölött is eredményesen tudják megerősíteni a védvonalakat. Meglehetősen sok helyen erősödtek a csurgások a töltések átázása miatt. Jellemző adat, hogy a védvonalak mentén a Tiszával, a Hármaskörössel és a Marossal párhuzamosan haladó területeken összesen 7 ezer 300 hold van víz alatt. Ez csak a fakadó vizek által előtört területek mennyisége. A közelmúltban lehullott nagymennyiségű csapadék viszont megnövelte a belvizek magasságát.

Polgár István, az Alsótiszavidéki Vízügyi Igazgatóság vezető helyettese tegnap már arról tájékoztatót, hogy területükön a belvíz mintegy 10 ezer holdról már visszaszorult, annak eredményeképpen, hogy éjjel-nappal járnak a szivattyútelepek és más átemelő helyek nagyteljesítményű gépei. Az elmúlt 24 órában a védőgátak mentén nem vált szükségessé rendkívüli beavatkozás. A védekezés mindenütt a megfelelő ütemben folyik. A csurgó, szivárgó helyeken a töltések mentén oldaltól kis mélységű árkokat húznak, hogy a töltésbe szorult, megrekedt vizet elvezessék. Ugyanakkor ezeket a kis árkokat megszorítják kavicsal, hogy a kicsurgással egyidőben a mentett oldalt meg is erősítsék a víz nyomásának megfelelően.

Szeged, Csongrád és Szentestérségében mintegy 50 vagon kavicsot használnak fel az úgynevezett vízcsgatatók kiépítéséhez. Szeged alatt, a Tisza bal partján, valamivel túl a hatházak után, a védvonal egy szakaszán már korábban észlelték nagyobb szivárgást, csurgást. Ez az úgynevezett Malina-féle hullámtér nélküli terület, amelyet ugyan betonlapokkal borítottak annak idején. A Tisza

sodorvonala azonban mínusz vízállásnál is erősen mossa, vágja is a meder szelét. A jelenlegi vízállásnál ezen a területen mintegy 300 méter hosszan 20 méter mély a víz. Búvárok megvizsgálták, hogy milyen erős a víz alatt a töltés, azaz a mederfenék milyen módszerű megerősítést kíván. A vizsgálatok alapján úgy döntöttek, hogy ezt a Malina-féle partszakaszt mínusz 150 centiméteres vízállás-szintig megterhelik előre elkészített drótfonatra helyezett köhengerekkel. Tegnap már megkezdtek a védővonal megerősítését 6000 tonna kő felhasználásával.

Víznyomlás „csendes”, szívszopó napok következnek a védekezésben mindenütt. Szolnokon és Csongrádnál gyengén áradó tendenciájú a Tisza, Szegednél már alatta vagyunk az 1932-es maximumnak. A Hármaskörösön a szarvasi vízmérce is folyamatosan apadást jelez, ugyanígy Gyománál is. Apad a Maros Makónál, szemlátomást. A Tiszán a szamosi eredetű ár-

hullám szétterülve, lassan halad lefelé.

Az árvízvédekezésben az Alsótiszavidéki Vízügyi Igazgatósághoz tartozó védvonalakon tegnap 14 ezren dolgoztak. A helytállást azonban nappal és éjszaka erősen zavarja a valóságos szűnyogfelhő, végig a töltések mentén, 400 kilométer hosszan. A hosszán tartó víz, amely körülvesszi a védvonalakat, kedvez most a szűnyogok elszaporodásának. Szinte kibíratlanul vált ellenük a hadakozás. Írtásukat tegnap elrendelte az Egészségügyi Minisztérium. Dr. Vetró János, a szegedi Közegészségügyi és Járványügyi Allomás igazgatója és egy egészségügyi csoport tegnap motorosonakon bejárta a területeket. Vizsgálatuk alapján döntik majd el, hogy milyen szerrel — amely nem árt a növényvilágnak és a halaknak — kezdjék meg ma, vasárnap kora hajnalban a szűnyogok kipusztítását. Több repülőgépet vezényelnek a szűnyogirtó szer szét-szórására a védvonalak mentén.

Károk, veszteségek, helyreállítás

Megkezdtek a víz kártételeinek és a helyreállítás költségeinek felmérését

Ez az esztendő jóformán mindeddig a víz jegyében telt el: Szegeden és a megye több helységében január eleje óta egyfolytában vízvédmi készültséget jegyzünk — először a belvíz, most meg az ár miatt. A belvíz elleni védekezés egészen április végéig kitartott, a legmélyebben fekvő területek — a megye valamennyi városa és több községe, Szeged pedig Alsóváros, Szent István tér, Petőfitelep és Újszeged — több évtizedes gondja az idén sok kárt okozott. Ez azonban nincs olyan jelentős, mint a hosszantartó árvészelő költségei és kárai.

A területi árvízvédelmi bizottság létrehozta a megyei és a szegedi albizottságot a kárfelmérés és a helyreállítás megszervezésére. E bizottságok elnökei — Kovács Imre Csongrád megyei és Halász Árpád Szeged városi tanács vb-elnökhelyettesnél érdeklődtünk az árvíz károk természetéről, gazdasági következményeiről és a helyreállítás várható üteméről.

● Csongrád megyében és Szegeden nem szűkölt ki a víz a gátak közül, mégis tetemes a pusztítása a fakadó víznek. Ezek a károk elbírálásban részesülnek: árvíz- vagy belvízkárok?

A két csapás egymás nyomában jár, így látszatra nehéz elkülöníteni. Az azonban lényegében eligazít bennünket, hogy a belvíztől rendszeresen sújtott területek most viszonylag szárazak, a hosszán tartó magas tiszai és marosi vízállás ellenére.

A víz most a töltésfalak közelebb, két-három-öt-száz méteres szélességben rongál. Közvetlenül nem a folyóból ered, de a vele való összefüggés kétségtelen. A termőföldek egy részén is azért áll víz, mert a levelező csatornákat el kellett zárni, így nem tudott a szokásos módon a folyókba gravitálni, a sok csapadék pedig még inkább felduzzasztotta.

Ezek a körülmények nagyon gondos elbírálást igényelnek a kárfelmérésnél, mert mint ismeretes, más-más módon rendezhető a két fajta elemi kár. Szegeden aránylag kevés lakóház pusztult el, Csongrád megyében azonban több mint kétezer.

● A károk összességéről még korai lenne beszélni, természetük azonban már kirajzolódott. Milyen népgazdasági ágakat sújtott legjobban a nagy víz?

A népgazdasági károk a legjelentősebbek. A már telepített mezőgazdasági kultúrák kipusztulása, a védekezés és a veszélyhelyzet miatt elmaradt növényápolás érint bennünket leghatványosabban. A művelés fontos idejével esett össze a védelem legkritikusabb szakasza. Ez szinte pótolhatatlan. Az iparban kibontakozott versenymozgalom, a nemzeti jövedelem tervének egyszázalékos túlteljesítése realitás lehetőség, és alkalmas a termelés kieséséből eredő hátrányok pótlására, de a mezőgazdaság ilyen lehetőséggel nem rendelkezik. A

(Folytatás a 3. oldalon.)